

INLICHTINGENDIENST

ROTTERDAM

I.D. No. 47.

VERGADERING
2 FEB. 1948
AD/28601

Rotterdam, 29 Januari 1948.

DO 1948 B
4-2-48

Kort verslag van de openbare vergadering van het Rotterdams Comité Handhaving Rijkseenheid, gehouden op Dinsdag 27 Januari 1948, te 20 uur, in gebouw "Odeon", Gouvernestraat 50-72 te Rotterdam.

Aanwezig circa 600 personen, onder wie circa 200 vrouwen. (zaalcapaciteit 950 zitplaatsen.)

Gonggrijp, Prof. George Lodewijk, hoogleraar in de economie, voorzitter van het plaatselijk comité, opent te 20 uur met een kort welkomstwoord de vergadering.

voorzitter van het Indisch Nationaal Comité "Recht en Veiligheid" te Indonesië, tevens oorlogscorrespondent aldaar, geeft een inleiding onder het motto "Wat is er in Indië gebeurd en wat hebben we nu te doen." Spr. vraagt zich allereerst af of het nog nut heeft tegen de huidige gang van zaken te ageren en concludeert dat we juist nu niet mogen berusten. "Wij moeten er van maken wat er van te maken valt", zegt spr. "doch wij hadden al deze ellende kunnen voorkomen, indien de regering een andere en standvastiger politiek had gevoerd. Juist dit kortzichtig regeringsbeleid is de aanleiding geworden tot de politieke actie." Spr. vertelt dan in grote trekken over de Japanse bezetting in Indonesië het ontstaan van de republiek die, volgens spr., volkomen Japans maaksel is, zegt hoe de republiek al bij voorbaat alle afspraken torpedeerde en dat men tenslotte in een dusdanige politieke en economische impasse was geraakt, dat de toestand onhoudbaar werd en de politieke actie wel moest komen.

Spr. beschrijft dan de politieke actie; zegt dat we hier een uitstekende indruk hebben gekregen van de grote stootkracht van ons leger en dat het een prachtige demonstratie was van plicht en vuurdiscipline. Naarmate de troepen oprukten, gingen de ogen der Indonesiërs open en stortte de republikeinse propaganda als een kaartenhuis ineen. Spr. hekelt dan op felle wijze de republiek, zegt dat er van een republiek helemaal geen sprake is, dat allen die in de z.g. republiek aan de touwtjes trekken alleen hun eigen zakken spekken, en dat het beschamend is, dat wij een Commissie van goede diensten lieten instellen, die vooraf bepaald heeft hoe de kaarten moeten liggen. Spr. waarschuwt met klem tegen het communistisch gevaar, zegt dat men tijdens de opmars een compleet communistisch plan heeft gevonden, en dat nu allereerst moet worden gestreefd naar herstel van recht en orde, desnoods met drastische maatregelen. De goede Indonesiërs willen met ons samenwerken, er moet een herstel komen in Rijksverband en wij moeten hier een plebisciet voor forceren.

Spr. wijst tenslotte op de komende verkiezingen, zegt dat de huidige regering, die niet regeert doch

-experimenteert-

experimenteert, móet verdwijnen en dat hier de kans wordt geboden aan de kiezers om geen verraad te plegen tegenover onze doden.

. Na de pauze worden een groot aantal lantaarnplaatjes vertoond, die een beeld geven van de politieële actie en over het leven in Indonesië.

Te ruim 23 uur wordt de vergadering gesloten

- - - - -

In de zaal was een stand ingericht met leetuur van het Nationaal Comité Handhaving Rijkseenheid.

- - - - -

Elke bezoeker werd een brochure uitgereikt getiteld "Kritiek en Program", benevens een exemplaar van "Het Dagblad".

Bij de uitgang van de zaal werd een collectie gehouden.

VERZONDEN AAN:
HOOFD CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
Javastraat 68 te 's- GRAVENHAGE
PROCUREUR-GENERAAL BIJ HET GERECHTSHOF
Fungerend Directeur van Politie
Raamweg 15 te 's- GRAVENHAGE.

bijlage 20601

Nationaal Comité Handhaving Rijkseenheid

Handhaving Rijkseenheid
1960

**Kritiek
en
Program**

KRITIEK

Wij zijn het ONEENS met het Kabinet-Beel

1. *omdat* wij ernstig bezwaar ertegen hebben dat dit kabinet ten aanzien van de structuur van Nederlandsch-Indië buiten grondwet en wet om, met behulp van bepalingen welke daarvoor niet geschreven zijn, tewerk is gegaan. Hierbij werd de totalitaire weg gevolgd, welke wij verfoeien.
2. *omdat* in Nederlandsch-Indië de democratische regeringsvorm niet zoveel mogelijk is hersteld, waardoor de macht van den Luitenant-Gouverneur-Generaal niet is gebonden aan het advies van de Raad van Indië en aan de overeenstemming met de Volksraad.
Het daarvoor gemaakte Koninklijk Besluit (D 66) is terzijde gelegd, waardoor de Indische Regering formeel nog steeds zetelt in . . . Brisbane (Australië).
3. *omdat* wij ernstig bezwaar hebben tegen de opzettelijk onvolledige en dus verkeerde voorlichting, welke aan Nederland en aan het buitenland is gegeven over de toestand in Nederlandsch-Indië. Tot op heden gaat dit Kabinet daarmee voort, zodat het zogenaamde *Witboek* van de Indische Regering slechts in zeer beperkte kring is verspreid, terwijl publicatie daaruit niet is bevorderd, ja zelfs is tegengegaan.
4. *omdat* wij dit Kabinet, maar vooral den Luit.-Gouverneur-Generaal, schuldig verklaren aan het feit, dat is nagelaten de eerste plicht tegenover de inboor- se bevolking te vervullen, d.i. de bescherming van die bevolking tegen onrecht en willekeur (art. 45 van de Indische Staatsregeling).
Het herstel van de *rechtsstaat*, waarvoor tallozen in vast vertrouwen hun leven gaven, hier en overzee, heeft *niet* plaats gevonden.
5. *omdat* wij dit Kabinet schuldig verklaren aan *wanbeleid* in Nederlandsch-Indië dat tengevolge had de dood van honderdduizenden, het verloren gaan van goe- deren waarom de gehele wereld roept, het scheppen van bittere tegenstel- lingen bij de bevolkingsgroepen onderling en van haat jegens Nederland.
6. *omdat* wij dit Kabinet schuldig verklaren aan voortgezette pogingen om het Koninkrijk uiteen te scheuren. Het Accoord van Linggadjati was daartoe de inleiding, het ontwerpen der interimregering is het vervolg en thans zijn er naar moet worden aangenomen, weder nieuwe onderhandelingen op komst met vertegenwoordigers der republiek van Djokja, welke bij monde van Mr. van Kleffens op 15 Augustus 1947 in de Veiligheidsraad zijn gebrandmerkt als terroristen, profiteurs en baantjesjagers, als immorele en tuchteloze elementen.
7. *omdat* dit Kabinet bij de behandeling van de Indische kwestie onze internatio- nale positie *buitengewoon ernstig heeft geschaad*.

8. *omdat het Indië-beleid een der voornaamste oorzaken is van de bedroevende toestand, waarin het Koninkrijk zowel financieel als economisch verkeert. Deze situatie leidt mede tot een uiterst bedenkelijke toestand van onze troepen in Nederlandsch-Indië.*
9. *omdat dit wanbeleid van voldoongen feiten heeft geleid tot het verzwakken van de positie van de Kroon en tot ontwrichting van de parlementaire democratie.*
10. *omdat onze mannen in Nederlandsch-Indië, maar ook wij, niet meer zeker weten waarvoor ons leger optreedt en waarvoor onze soldaten vallen. Het is niet meer zeker, dat zij sneuvelen voor ons Koninkrijk, integendeel, het wordt hoe langer hoe duidelijker, dat dit geschiedt ten bate van de republiek.*

PROGRAM

WAT WIJ WILLEN

- A. *Handhaving der in de historie wortelende staatkundige verbondenheid van Nederland met Nederlandsch-Indië.*
- B. *Bekanning van reële Koninklijke Macht, vertegenwoordigende het rechtsgezag van de alle Rijksdelen omvattende soevereine Staat.*
- C. *Federatieve opbouw van Nederlandsch-Indië met de grootst mogelijke autonomie der aldaar te vormen staten op democratische grondslag. Vorming van een federatief vertegenwoordigend lichaam van democratische structuur en van een centraal gezag der federatie, waardoor de eenheid van Nederlandsch-Indië wordt gehandhaafd en de belangen der deelstaten voorzover nodig worden gecoördineerd.*
- D. *Het waarborgen, door het rechtsgezag van het Koninkrijk, in al zijn delen van een behoorlijk bestuur, goede financiën, een onafhankelijke justitie, een goede politie en de fundamentele rechten der staatsburgers.*

Middelen

Wij vragen klare ondubbelzinnige voorlichting, zowel in het Koninkrijk als daarbuiten.

Wij willen toepassing van de wet overeenkomstig haar bedoeling en strekking.

Wij wensen te blijven binnen de grenzen van grondwet en wet.

Wij eisen trouw aan de parlementaire democratie.

15 NOVEMBER 1947

Utgave: Voorlichtingsdienst van het „Nationale Comité Handhaving”
Andries Bickerweg 5, Den Haag, Telefoon 330295, Giro 6388